

נשמת • NISHMAT
מדרשה גבוהה ללימודי
תורה לנשים
ע"ש ג'יני שוטנשטיין (ע"ר)

THE JEANIE SCHOTTENSTEIN
CENTER FOR ADVANCED
TORAH STUDY FOR WOMEN

רח' ברל לוקר 26 א', שכונת פת, ירושלים 93282 • טל' 02-640-4333 • פקס 02-640-4353
26A Bereel Locker St., Pat Neighborhood, Jerusalem 93282 • Tel: (02) 640-4333 • Fax: (02) 640-4353

פרק כ'

בפרק כ' נעלם אליהו מהתמונה באופן זמני, ועימו חטאי האלילות של אחאב ואיזבל. אנו עוברים לסיפור המלחמה והניצחון הכפול של אחאב על ארם. בסיפור זה מצטייר אחאב באופן אחר, ומוארים גם ההיבטים החיוביים בדמותו כמלך, ומאידיך מודגש היבטים אחרים של חטאו.

1. פרק כ' מתאר שתי מלחמות שנערכו בין אחאב לבן הדד מלך ארם: א-כה, כו-מג. הרקע למלחמה הראשונה הוא המשא ומתן בין שני המלכים, הכולל שני שלבים. מדוע נכנע אחאב לדרישה הראשונה ומסרב לדרישה השנייה, למרות שמדובר כמעט באותה דרישה? דייקו בפסוקים ושימו לב להבדלים בניסוח שתי הדרישות. ראו את פירושו המפתיע של רש"י: 'כל מחמד עיניך ישימו בידם ולקחו - והלא כל הראשונים דברי חמד' הם אלא מהו מחמד עיניך חמדה מתוך חמדה זה ספר תורה שנאמר בו הנחמדים מזהב ומפז רב (תהלים י"ט י"א) אמר אחאב בלבו דבר גדול זה מבקש אין זה שלי לבדי של זקני ישראל היא לפיכך ויקרא לכל זקני הארץ אף על פי שהיו עובדין עבודה זרה היו מכבדין את התורה'.
ראו גם את דברי רד"ק: 'לך אני וכל אשר לי - לא אמר על דעת שיקח אלא שיהא הכל תחת ממשלתו להטיל מס ועבודה עליהם והוא שלח לו אחר כן לי תתן כלומר מה שאמרת לי הם על דעת כן אמרתי כי מעתה תתן אותם כי אם כעת מחר אשלח את עבדי וגו' וזה היה בין הדברים הראשונים והאחרונים ומפני זה מאן אחאב והזקנים בדבריו האחרונים'.
 2. כיצד מאופיינת דמותו של בן הדד וכנגדה דמותו של אחאב במהלך המלחמה הראשונה? שימו לב להצהרות המנוגדות [יא-יב], למצבו ולמעמדו של המלך במלחמה.
 3. המלחמה השנייה: השוו את דברי הנביא לאחאב במלחמה השנייה לדבריו במלחמה הראשונה. מה טעם הניצחון בכל אחת מהן? כיצד מתבטא הדבר באופי השונה של המלחמה ודרך הניצחון בכל אחת מהן? כיצד מתקשר הדבר לטענתם של עבדי מלך ארם [כג-כה]?
 4. מהי הביקורת כלפי אחאב העולה מהמשל של אחד מבני הנביאים, ומה משמעות סירובו של בן הנביאים בהקשר זה? רש"י: הכני נא - סימן זה רע על אחאב שאמר לו הנביא על פי הגבורה להכות את בן הדד ולא הכהו ואף זה שאמר לו הנביא בדבר ה' הכיני ולא הכהו כשם שנפרע מזה יפרע מאחאב.
 5. את הביטוי 'איש חרמי' ניתן להבין בשני אופנים.
מצודת דוד: 'שלחת מידך את בן הדד אשר לכדתי אותו, כמו 'הצודה את הדג בחרמון=רשתו', כי לא היה לו מקום לנוס'.
- אולם 'חרם' מתפרש לעיתים גם כהקדשת שלל המלחמה לה', בדרך כלל אחרי מלחמה ניסית, ראו למשל בסיפור מעילת עכן בחרם על יריחו: 'וימעלו בני ישראל מעל בחרם ויקח עכן... מן החרם, ויחר אף ה' בישראל'.
- כיצד משפיע כל פירוש על הבנת חטאו של אחאב?